

دستورالعمل مواقع اضطراری آلودگی هوا

وظایف و اقدامات ادارات و سازمان های مرتبط، در وضعیت فارجی (ناسالم برای گروههای حساس - شاخص کیفیت هوا از ۱۰۱ تا ۱۵۰)

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

- انتقال سریع پیامها و اطلاعیههای دبیرخانه کارگروه شرایط اضطرار آلودگی هوا و توصیهها و جلب همکاری و مشارکت عمومی در خصوص پرهیز از اقدامات منجر به ایجاد آلودگی هوا، رعایت نکات بهداشتی ویژه شرایط اضطرار آلودگی هوا، کاهش استفاده از وسایل نقلیه شخصی و پرهیز از سفرهای غیر ضروری، و نظایر آن.

وزارت آموزش و پرورش:

- اطلاع رسانی به دانش آموزان و انجام اقدامات پیشگیرانه مانند کاهش حضور دانش آموزان در فضای باز و کاهش فعالیت های بدنی.

پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی استان:

- اعمال قانون در برخورد با وسایل نقلیه با دود قابل رویت بر اساس بند الف ماده ۱۰ رسیدگی به تخلفات رانندگی
- کنترل دقیق تر محدوده طرح ترافیک در شهرهایی که دارای محدوده مصوب ترافیک و طرح کاهش هستند.
- اعمال مقررات طرح کاهش در کل شهر (منع تردد خودرو هائی که در طرح کاهش ورودشان ممنوع است در کل شهر اعمال شود)

- منع تردد کامیون ها در شهر بجز حاملان مواد سوختی و فاسد شدنی تا رفع شرایط اضطرار آلودگی هوا

ادارات، و سازمان های دولتی، نظامی و نهادهای انقلاب اسلامی:

- منع فعالیت های بدنی و حضور در فضای باز مهد کودکها از طریق ادارات بهزیستی (وزارتخانهها، سازمان ها و سایر دستگاههای دولتی، عمومی و خصوصی که اقدام به تأسیس مهد کودک نمودهاند، موظفند با اعلام ادارات بهزیستی، نسبت به کاهش فعالیت مهد کودک اقدام نمایند).
- استفاده کمتر از خودروهای دولتی از طریق کاهش مأموریت های غیر ضروری.

شهرداریها:

- کاهش و یا جلوگیری از فعالیت های عمرانی در سطح شهر که موجب تشدید آلودگی هوا می گردد.
- ممنوعیت فروش مجوز روزانه ورود به محدوده طرح ترافیک.
- جلوگیری از روشن ماندن اتوبوس و مینی بوسها در پایانهها و ترمینالهای مسافری و اعمال قانون با خودرو های متخلف .

سازمان حفاظت محیط زیست:

- پایش و تشدید برخورد با منابع آلاینده مستقر در محدوده پیرامون شهر.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:

- ارائه توصیه های خود مراقبتی برای گروههای حساس و عموم مردم در مواجهه با آلودگی هوا.

—عرضه ماسک تنفسی متناسب با نوع آلاینده‌گی هوا برای آن دسته از کارکنان مستقر در سطح شهر که حضور فیزیکی در سطح شهر به عنوان وظیفه خدمتی آنها مشخص شده است، به استناد ماده ۹۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران، مانند نیروی انتظامی و پلیس راهور (از طریق استانداری)، کارکنان پایگاه‌های اورژانس (از طریق وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان)، هلال احمر (از طریق جمعیت هلال احمر استان)، کارکنان شهرداری‌ها در امور فضای سبز و خدمات شهری (از طریق شهرداری‌ها)، بازرسی محیط زیست و موارد مرتبط (از طریق سازمان حفاظت محیط زیست).

تبصره ۱- کلیه دستگاه‌هایی که نیروی انسانی در معرض آلودگی دارند، از محل تأمین اعتبارات خود نسبت به تهیه ماسک‌های استاندارد تأیید شده مذکور برای این افراد اقدام می‌نمایند.

تبصره ۲- تعیین نوع ماسک و اطلاع رسانی در این زمینه بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.
تبصره ۳- نظارت بر عرضه ماسک‌های استاندارد در داروخانه‌ها و مراکز مجاز صورت می‌پذیرد.

وزارت ورزش و جوانان

— اطلاع رسانی مناسب برای کاهش فعالیت های بدنی در محیط های باز.

وظایف و اقدامات ادارات و سازمان های مرتبط، در وضعیت قرمز (ناسالم برای همه گروهها - شاخص کیفیت هوا از ۱۵۱ تا ۲۰۰)، علاوه بر اقدامات وضعیت نارنجی، اقدامات ذیل را انجام می‌دهند:

پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی استان:

— کنترل مضاعف محدودیت‌های نوعی و زمانی تعیین شده برای خودروها و موتورسیکلت‌ها در محدوده‌های ترافیکی مصوب و یا کل محدوده شهر.

تبصره ۱- محدوده‌ها، ساعات ممنوعه و خودروهای مجاز می‌بایست قبلاً و براساس آیین نامه اجرایی تبصره ماده ۷ قانون هوای پاک، و نیز ضوابط ماده ۱۸ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی (که در یکصد و دهمین جلسه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور مصوب شده است)، تعیین شده و اطلاع رسانی لازم صورت گرفته و مرزهای محدوده با علائم، تابلوها و یا سایر روش‌های مناسب مشخص شده باشد.

— اعمال قانون در برخورد با وسایل نقلیه با دود قابل رویت بر اساس بند الف ماده ۱۰ رسیدگی به تخلفات رانندگی

— اعمال تردد نوبتی (زوج یا فرد، و یا دیگر روش‌ها) کلیه خودروها در یکی از محدوده‌های مصوب.

تبصره ۲- شهرداری‌ها و ادارات کل حمل و نقل و پایانه‌های وزارت راه و شهرسازی موظف هستند از تردد وسایل حمل و نقل عمومی (مینی بوس، اتوبوس، ون، تاکسی) که آلاینده‌گی قابل رؤیت دارند، از محل توقفگاه‌ها (مانند پارکینگ‌های شبانه اتوبوس‌های شرکت واحد) و پایانه‌های حمل و نقل برون شهری خودداری نمایند.

تذکره - گشت انتظامی، گشت اتوبوس رانی و تاکسی رانی، مؤسسات تاکسی سرویس، خودروهای فوریت‌های پزشکی و پزشکان، جانبازان و بیماران خاص، خودروهای امداد (آتش‌نشانی، امداد آب، برق، گاز، پست و مخابرات) و خودروهای حمل زباله شهرداری‌ها از محدودیت‌های اعمال شده در این شرایط مستثنی می‌باشند.

شهرداری‌ها:

- استفاده از امکانات سامانه هوشمند کنترل چراغهای راهنمایی برای کاهش کارکرد در جای خودروها در تقاطع‌ها

- جلوگیری از انجام کلیه فعالیت‌های عمرانی که موجب تشدید آلودگی هوا می‌شود؛ مانند ساخت و سازهای شهری و پروژه‌های عمرانی شهرداری.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:

- استقرار پایگاه‌های سیار اورژانس و هلال احمر با جانمایی مناطق آلوده تر و پرتردد به منظور کاهش زمان دسترسی به پایگاه‌ها.

وزارت آموزش و پرورش:

- تعطیلی مراکز پیش دبستانی، و کلیه مقاطع تحصیلی آموزشی.

وزارتخانه‌ها و نهادها و سازمان‌های دولتی و عمومی و خصوصی و اصناف:

- تأخیر دو ساعته در شروع کار مراکز اداری دولتی و بخش اداری نهادها و سازمان‌های وابسته، نهادهای عمومی، خصوصی و اصناف.

- کاهش دو ساعته در پایان کار مراکز اداری دولتی و بخش اداری نهادها و سازمان‌های وابسته، نهادهای عمومی، خصوصی و اصناف.

- تعطیلی مهد کودک‌ها از طریق ادارات بهزیستی (وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و سایر دستگاه‌های دولتی، عمومی و خصوصی که اقدام به تأسیس مهد کودک نموده‌اند، موظفند با اعلام ادارات بهزیستی، نسبت به تعطیلی مهد کودک اقدام نمایند).

- موافقت مدیران با مرخصی اولیاء کودکانی که به مهد کودک می‌روند و دانش‌آموزان مشغول به تحصیل در مراکز پیش دبستانی، دبستان‌ها و دبیرستان‌ها.

- تهیه و توزیع و الزام استفاده از ماسک استاندارد توسط کارکنانی که حضور فیزیکی در سطح شهر به عنوان وظیفه خدمتی آنها مشخص شده است (مانند راهنمایی و رانندگی و شهرداری).

- موافقت با درخواست مرخصی برای کلیه افراد دارای مشکل تنفسی و قلبی به تشخیص واحد مربوط.

سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت خانه‌های صنعت و معدن و تجارت، نیرو و نفت:

- هماهنگی برای تعطیلی موقت واحدهای صنعتی، کارخانه‌ها و مراکز مؤثر در تشدید آلودگی هوا (فهرست واحدهای آلاینده صنعتی مؤثر در تشدید آلودگی هوا توسط اداره کل محیط زیست استان تهیه می‌شود).

تبصره ۱- در صورت عدم تمکین، برابر ماده ۱۲ قانون هوای پاک اقدام خواهد شد.

تبصره ۲- استفاده از سوخت مایع در نیروگاهها و صنایع ممنوع می باشد.

شرکت‌ها و سازمان‌های حمل و نقل همگانی (اتوبوسرانی، تاکسیرانی، مترو، قطار شهری و شرکت‌های حمل و نقل تحت پوشش شهرداری‌ها):

- تطبیق ساعات کار حمل و نقل همگانی با ساعات کار اداری و مراکز آموزشی تعیین شده توسط کارگروه شرایط ویژه آلودگی هوا.

- به کارگیری حداکثر توان ناوگان حمل و نقل همگانی در جابه‌جایی مسافر (با لحاظ نمودن سلامت کامل خودروهایی موجود).

وزارت ورزش و جوانان

- تعطیلی مسابقات مهم ورزشی

- وزارت ورزش و جوانان به نحوی اطلاع رسانی می‌نماید تا از فعالیت‌های ورزشی (اعم از انفرادی، همگانی و باشگاهی) در محیط‌های باز جلوگیری شود.

وظایف و اقدامات ادارات و سازمان‌های مرتبط، در وضعیت بنفش (بسیار ناسالم - شاخص کیفیت هوا از ۲۰۱ تا ۳۰۰)، علاوه بر اقدامات وضعیت قرمز، اقدامات ذیل را انجام می‌دهند:

پلیس راهنمایی و رانندگی فرماندهی انتظامی استان:

- اعمال قانون در برخورد با وسایل نقلیه با دود قابل رویت بر اساس بند الف ماده ۱۰ رسیدگی به تخلفات رانندگی تبصره ۱- موارد استثناء که نیاز به تردد دارند (مانند بیماران و سایر موارد)، به تشخیص عوامل راهنمایی و رانندگی مجاز به تردد می‌باشند.

تبصره ۲- به تشخیص کارگروه هماهنگی شرایط اضطرار آلودگی هوا، حمل و نقل همگانی و امدادی، اعم از اتوبوس‌های شرکت‌ها و سازمان‌های اتوبوس‌رانی، به علاوه اتوبوس‌ها و مینی‌بوس‌های تحت پوشش آنها، تاکسی‌ها و مؤسسات تاکسی سرویس (تاکسی تلفنی) مجاز به تردد و جابه‌جایی مسافران می‌باشند.

تبصره ۳- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، شرکت‌های عمرانی وابسته به وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌ها نیز ملزم به اجرای مصوبات این بند می‌باشند.

وزارتخانه‌ها و نهادها و سازمان‌های دولتی و عمومی و خصوصی:

- تعطیلی موقت کلیه مراکز مورد اشاره در بند ۵ شرایط قرمز، به استثناء مراکز نظامی، انتظامی، بهداشتی درمانی، بیمارستان‌ها و مراکزی که در روزهای تعطیل لازم است به فعالیت خود ادامه دهند.

- تعطیلی موقت کلیه مراکز آموزشی، فنی حرفه‌ای، هنرستان‌ها و دانشگاهی (در تمامی مقاطع تحصیلی و آموزشی).

تذکر- نهادها و سازمان‌هایی که وظیفه خدمات رسانی را به مردم دارند، ترتیبی اتخاذ می‌نمایند که این تعطیلی کمترین مشکلات را برای شهروندان ایجاد کند.

- تعطیلی رویداد های مهم فرهنگی و هنری که باعث تردد شهر وند ان می گردد.

وزارت ورزش و جوانان

- جلوگیری از کلیه فعالیت های ورزشی، اعم از انفرادی، همگانی و باشگاهی، در سطح شهر و حومه آن، چه در فضای باز و چه در فضای بسته.

وظایف و اقدامات ادارات و سازمان های مرتبط، در وضعیت قهوه ای (خطرناک - شاخص کیفیت هوا از ۳۰۱ به بالا)

- عدم تردد کلیه خودروهای پلاک شخصی و دولتی (به جز موارد دارای مجوز) در سطح شهر.

- تعطیلی واحدهای صنعتی و تولیدی و تجاری اثرگذار بر تشدید آلودگی هوای شهر در محدوده شهری و حومه (به استثنای نیروگاه های گازی).

- تعطیلی اصناف، بنگاه های اقتصادی، شرکت ها و بخش های خصوصی.

تذکر- نهادها و سازمان هایی که وظیفه خدمات رسانی را به مردم دارند، ترتیبی اتخاذ می نمایند که این تعطیلی ها کمترین مشکلات را برای شهروندان ایجاد کند.